

STICHTING DAKLOOS DIER

INFORMATIEGIDS

VOOR ADOPTANTEN

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
VOORBEREIDING:	4
Een katvriendelijk huis	4
Veiligheid in huis	5
Aparte kamer inrichten	5
Een afgesloten tuin of balkon	6
BASISBENODIGDHEDEN:	6
De reismand, eten, drinken, kattenbakken, krab mogelijkheden	6-10
Benodigdhedenlijst	10
DE GROTE DAG:	11
Ophalen en thuiskomst, De 1 ^e dag	11
WENNEN:	12
Wennen aan huis	12
Wennen aan kinderen	12-13
Wennen aan andere katten	13-14
OPVOEDEN VAN DE KAT	14-15
SPELEN MET DE KAT	15-16
LICHAAMSTAAL KAT:	17-18
Staart, oren, ogen, snorharen, vacht, stemgeluid	17
Gedragsherkenning, afbeeldingen kattentaal	18
GEZONDHEID:	19
Goede verzorging	19
Chipregistratie, Dierenarts	20
PROEFTIJD ADOPTIE	20
HANDIGE WEBSITES	21

VOORWOORD

Gefeliciteerd! Binnenkort mag je één of meer nieuwe kattenvriend(en) verwelkomen in je huis. Misschien adopteer je voor het eerst een kat en vind je het best spannend. Of ben jij juist die kattenliefhebber die al jaren met katten heeft samengewoond. Hoe dan ook, of je nu wel of geen ervaring hebt met katten, een nieuw huisgenootje betekent altijd weer een nieuw begin. Een dier met een eigen karakter en wat je moet leren kennen. Hij* heeft al jouw liefde en aandacht nodig. Hopelijk kijk je enorm uit naar de komst van je nieuwe diervriend(en).

Er is de laatste jaren veel meer onderzoek gedaan naar het gedrag van katten. Zo kunnen we steeds beter inspelen op de behoeften van de kat. Ook de "ervaren" katteneigenaren willen we graag inzicht geven in de nieuwste ontwikkelingen. Met deze gids willen we je zo goed mogelijk voorbereiden op de komst van een nieuwe kat. We geven informatie over de verhuizing, wenperiode, kattengedrag, gezondheid en hoe je het samenwonen met elkaar zo prettig mogelijk kan laten verlopen.

Veel geluk met je nieuwe kat(ten)!

Kattengedragadviseur Mariska de Witt
Namens stichting Dakloos Dier

* Waar in deze gids de kat wordt aangeduid met hij/hem/zijn kan ook de vrouwelijke vorm worden gelezen.

VOORBEREIDING

EEN KATVRIENDELIJK HUIS

Een katvriendelijk huis is een omgeving waar de kat zijn natuurlijke gedrag zo goed mogelijk kan uitvoeren. De basisvoorzieningen zijn eten, drinken, kattenbakken en krab mogelijkheden. Later in deze gids komen we hier uitgebreid op terug bij het kopje “Basis benodigdheden”. Naast de basisvoorzieningen houdt een kat van een leefomgeving met veel voorspelbaarheid, overzicht en controle. Hij is nu eenmaal een gewoontedier.

Voorspelbaarheid: Een vaste routine geeft de kat een veilig gevoel. Creëer daarom zo snel mogelijk een vast dagritme zoals op dezelfde tijden eten, spelen, knuffelen. Verander niet steeds dingen in huis zoals deuren die soms wel en dan weer niet open zijn of het verplaatsen van de kattenmeubels. Wees voorspelbaar in je gedrag. Wordt bijvoorbeeld niet ineens boos, til de kat niet op uit het niets en laat hem ongestoord slapen.

Overzicht: De kat krijgt meer overzicht over zijn leefomgeving wanneer hij hoge plekken, hoge krabpalen en verstoppelplekken tot zijn beschikking heeft. Als de kat een situatie spannend vindt, zoals visite of het geluid van de stofzuiger, heeft hij rustige plekjes nodig om de boel te kunnen overzien of te ontlopen.

Controle: Laat de kat zijn eigen keuzes maken. Geef hem vrije toegang door het huis (katten houden niet van dichte deuren) en biedt meerdere spullen aan. De kat heeft als motto: “Ik wil het zelf doen en bepalen!” Geef hem dus eerst zelf de mogelijkheid door met een snoepje de reismand in te gaan i.p.v. dat je hem direct onder het bed vandaan haalt. Ook dat ontwormings pilletje eet hij wellicht zelf wanneer je het fijn gemalen door het natvoer doet i.p.v. dat je hem oppakt en zijn bek probeert te openen.

De kat heeft graag **keuzevrijheid**, zeker bij een meerkats huishouden. We gaan daarvoor uit van **het aantal katten + 1 = het aantal bronnen/locaties** met betrekking tot o.a. eten, drinken, slapen, jagen, schuilen, krabben enz. Dat wil zeggen: 2 katten = 3 etensbakjes, 3 waterbakjes, 3 kattenbakken, 3 krabmogelijkheden enz. verspreid over het huis op meerdere locaties. Dus niet 3 kattenbakken naast elkaar want dat wordt gezien als één locatie. Of niet één kattenkamer in huis waar alle kattenspullen staan en de rest van het huis is voor “mensen spullen”. Verspreiding van bronnen (spullen) voorkomt conflicten onderling als de ene kat de toegang ontzegt tot de andere kat door in de doorgang te gaan liggen. Ook als je maar één kat in huis hebt, wil die kunnen kiezen uit meerdere opties op diverse locaties. Ga ik slapen op de vensterbank in de zon of hoog bovenop de kast? Kies ik voor slapen in een mand of in een doos?

Voldoende krabmogelijkheden, verstoppelplekken en hoge uitkijkplekken dragen bij aan een veilig gevoel voor de kat. Dit vraagt misschien wat aanpassingen in huis die je beter vooraf al kan doen. Zowel jij als de kat moeten zich prettig voelen in de woning. De aanschaf van een kattenuitzet is een hele investering maar uiteindelijk is het behoud van je inboedel en het welzijn van je kat belangrijk. Een katvriendelijk huis voorkomt verveling en gedragsproblemen.

TIP: Koop bij kittens de kattenspullen op de groei! Hoe schattig ook al die mini mandjes, krabpaaltjes, voerbakjes enz. Na een paar weken is je kitten er uitgegroeid en kijkt er niet meer naar om. Schaf dus alles aan op het formaat van een volwassen kat. Een mand voor een gemiddelde kat bijvoorbeeld heeft al gauw een diameter van 50 cm.

VEILIGHEID IN HUIS

Er zijn in elk woning huishoudelijke apparaten, voorwerpen en producten die gevaarlijk kunnen zijn voor een kat. Nu er binnenkort een nieuwe kat komt is het goed om het huis nog eens na te lopen op mogelijke risico's.

- Huishoudelijke apparaten zoals wasmachine, wasdroger, fornuis, waterkoker.
- Gevaarlijke voorwerpen zoals naalden, glaswerk, losliggende snoeren, open stopcontacten, klein speelgoed van kinderen, koordjes van rol gordijnen opbinden.
- Schoonmaakproducten zoals desinfecterende middelen. Dethol is giftig voor katten!
- Bestrijdingsmiddelen zoals slakkenkorrels, muizengif, mierenpoeder, groenaanslag reiniger.
- Medicijnen goed opbergen.
- Giftige kamerplanten en bloemen. Lelies zijn dodelijk voor een kat!
- Kattenspeeltjes controleren op losse onderdelen of stukjes die kunnen los laten.
- Voedingsmiddelen zoals chocolade, uien, knoflook, bieslook, druiven, rozijnen, avocado.
- Openstaande ramen en deuren sluiten.
- Kantelramen beveiligen. Katten kunnen hier in beknelt raken.

Als je een kitten verwelkomt wees dan alert dat deze erg ondernemend en nieuwsgierig is. Als je erg gehecht bent aan bepaalde voorwerpen die breekbaar zijn, dan is het raadzaam die tijdelijk ergens anders op te bergen.

APARTE KAMER INRICHTEN

Wanneer je de kat hebt opgehaald is het niet verstandig om deze direct tussen de andere huisgenoten te zetten. Een ander huis met nieuwe mensen en eventueel andere huisdieren is best spannend als je uit je vertrouwde omgeving bent gehaald. Teveel nieuwe indrukken kan gewoon te overweldigend zijn. Het is daarom verstandig de kat rustig te laten wennen in een aparte kamer. Deze kamer moet je kunnen afsluiten. Controleer deze kamer op veiligheid zoals losse snoeren, koortjes van rol gordijnen, onveilige openingen zoals ramen, kieren, gaten. Vooral een kitten kan daardoor ontsnappen of vast komen te zitten. Een kat mag wel verstopplekken hebben maar niet zo goed dat je er zelf niet bij kan. Het wordt dan heel moeilijk om in contact te komen met de kat en te controleren hoe het met hem gaat. Blokkeer daarom tijdelijk kleine openingen zoals onder of achter een kast, bed, bank of apparaten.

Plaats in de aparte kamer: een mandje, een warme zachte slaapplek, eetbakjes, drinkbakjes, kattenbak, krabpaal, speeltjes en een verstopplek (doos, mandje met hoge randen, ton, tunnel). Een makkelijke stoel voor jezelf is ook fijn omdat je de eerste dagen wellicht aardig wat tijd in de kamer zal doorbrengen. Een camera biedt mogelijk uitkomst als je de kat 24/7 van een afstand in de gaten wil houden.

Pas als de kat helemaal gewend is aan zijn aparte kamer en zijn huisgenoten, dan laat je hem steeds meer ruimtes in huis verkennen (zie ook "wennen aan huis").

EEN AFGESCHERMDE TUIN OF BALKON

In deze tijd is het geen vanzelfsprekendheid meer om je huiskat vrij buiten te laten lopen. Er is in de loop der jaren een andere visie ontstaan ten aanzien van je kat buiten laten. Het wordt bijvoorbeeld steeds minder geaccepteerd dat katten hun behoefte doen in de tuin van de buren. Wat betreft veiligheid zijn er ook veel meer gevaren bij gekomen, in een woonomgeving die drukker is geworden.

Het buitenleven brengt o.a. de volgende gevaren met zich mee: vergiftigen, mishandelen, verongelukken, ontvreemden, verwonden, verdwalen, verdwijnen. Daarnaast zijn er ook gezondheidsrisico's aan het leven op straat zoals het oplopen van parasieten, teken, wormen, vlooiën en zelfs ziektes als kattenaids, kattenleukemie, niesziekte of kattenziekte. Wij willen dat onze katten (veelal ex-zwervers) gezond en veilig kunnen leven. Dit is de reden dat we vaak vragen om de kat alleen buiten te laten in een afgeschermd tuin/balkon of kattenren. Zo krijgt hij het beste mee van zowel het binnen- als het buitenleven. Alleen een schutting om de tuin voldoet niet om zijn veiligheid te waarborgen. Met gemak klimmen en springen katten daar overheen.

Er zijn inmiddels verschillende mogelijkheden om de tuin catproof te beveiligen. Denk hierbij aan rollende balken plaatsen bovenop de schutting, het zogenoemde Oscillot systeem. Door Pvc of Bamboe buizen ook zelf te maken. Daarnaast kan je gaas spannen boven op de schutting, het Protec-a-Pet systeem, of de tuin afzetten met speciaal kattenschrikdraad. Een andere mogelijkheid is om een kattenren te plaatsen aan het huis. Door deze aantrekkelijk in te richten wordt de kat uitgedaagd hier veel tijd door te brengen. Een kattenluik die in verbinding staat met de ren geeft de kat onbeperkt toegang tot een veilige buitenomgeving. Voor een balkon zijn er ook diverse mogelijkheden om deze met netten of gaaspanelen catproof te maken.

BASISBENODIGDHEDEN

DE REISMAND

Een stevige, veilige kattenreismand is onmisbaar als je met je kat naar de dierenarts gaat. Er zijn een aantal punten om rekening mee te houden bij de aanschaf van een reismand.

- De **grote** van de mand: Een te grote mand is niet fijn want dan rolt de kat alle kanten uit maar te klein is ook niet prettig. Ga er vanuit dat de kat in de mand moet kunnen staan en zich omdraaien. Let op bij kittens dat je een mand aanschaft voor een volwassen kat. Kies een mand die voldoende dicht is maar wel lucht door laat.
- Het **materiaal** van de mand: Kies voor een kunststof mand want die is makkelijker schoon te maken, biedt een stevige ondergrond en de kat kan zich er niet met zijn nagels in vastzetten. Hierdoor is een stoffen of rieten mand minder geschikt.
- De **veiligheid** van de mand: kies voor een mand die stevig in elkaar zit met een goed slot. Een metalen deurtje is steviger dan een plastic deurtje.
- Een **praktische** mand: Zorg dat de opening van de mand groot genoeg is. Er is niets vervelender dan je kat bij de dierenarts uit zijn mandje moeten trekken. De kat zal daardoor nog meer gestrest raken dan hij al is. Een mand waar je de bovenkant kan afhalen zorgt er voor dat de kat rustig kan acclimatiseren of zelfs behandeld kan worden terwijl hij in het mandje blijft zitten. Je kan de kat met een open bovenkant er ook makkelijker uittillen.

Stop liever geen twee katten in een reismand. Als ze ruzie krijgen kunnen ze geen kant op. Ook als de ene kat angstig wordt kan de andere kat dit gedrag overnemen. Bij de dierenarts wil de kat ook wel eens anders ruiken waardoor de andere kat hem niet meer herkent en ziet als een vreemde. Het is daarom beter voor elke kat een eigen reismand aan te schaffen en ze apart te vervoeren. Een uitzondering kan zijn als je twee kleine kittens aanschaft, die je bij de eerste reis naar huis wel in één

mand plaats zodat ze steun aan elkaar hebben tijdens de verhuizing. Vraag aan het gastgezin advies wat het beste werkt voor jouw kittens. Die heeft ze al eens eerder vervoert naar de dierenarts en weet hoe ze op elkaar reageren.

De reismand kan je tijdens het vervoeren afdekken met een handdoek. In het donker zitten zonder prikkels van buiten af werkt stress verlagend. De katten blijven over het algemeen dan een stuk rustiger. Maak de mand na elk gebruik goed schoon met groene zeep om urine, angstzweet en/of dierenarts luchtjes te verwijderen.

ETEN:

Het is raadzaam de eerste dagen het zelfde voer te geven als wat de kat gewend was bij het gastgezin te eten. Dit voorkomt darmproblemen en diarree. Als de kat eenmaal gewend is in huis, kan je langzaam overstappen op een ander voer. Dit doe je door steeds wat van het nieuwe voer te mengen met het oude voer. Elke 3 dagen meng je meer nieuw voer bij het oude en bouw je het zo op. Dag 1: 25% van het nieuwe voer en 75% van het oude voer. Dag 4: 50% nieuw en 50% oud, dag 7: 75% nieuw en 25% oud, Dag 10: 100% nieuw voer. Merk je dat de kat diarree krijgt of gaat braken, ga dan weer even een stap terug en neem meer tijd voor de opbouw. Blijft de diarree aanhouden, vooral bij jonge kittens, neem dan ook zeker contact op met een dierenarts!

De kat is een vleeseter. Het natuurlijke dieet van de kat bestaat uit vlees, orgaan en spieren. Er zijn verschillende typen voer zoals droogvoer in de vorm van brokjes, natvoer in blik, kant en klaar vers vlees (KVV), het zelf samenstellen van voer volgens een bepaalde methode (BARF) en Natuurlijke Rauwe Voeding (NRV). Er zijn hele studies gemaakt over het juiste voer voor katten. Het gaat te ver om hier in het kort aan te geven wat voor jouw kat het beste is. Het is wel een feit dat goede voeding veel invloed heeft op de gezondheid van je kat. Verdiep je hier in en laat het voer aansluiten op de levensfase en behoefte van jouw kat.

Natvoer bevat meer vocht dan droogvoer en kan daarom gunstig zijn om blaasgruis te voorkomen. De kat plast dan meer waardoor kristallen worden uitgeplast. Daarnaast is het handig om je kat te laten wennen aan natvoer zodat je medicijnen eventueel makkelijker door het voer kan toedienen. Droogvoer wordt ook wel aangeraden om tandsteenproblemen te voorkomen. Het kauwen op brokjes kan voorkomen dat tandplak niet kan verhard tot tandsteen.

Het natuurlijke eetpatroon van een kat is dat hij over een dag 10 tot 15 kleine prooidieren vangt en op eet. Hij eet dus steeds kleine beetjes, ook 's nachts. Twee keer per dag voeren is om die reden dan ook heel onnatuurlijk voor de kat. Ideaal zou zijn als hij de hele dag brokjes tot zijn beschikking heeft zodat hij zelf steeds kleine porties kan eten. Er zijn helaas katten die geen maat kunnen houden en alles in één keer eten of blijven eten. Als gevolg dat ze gaan braken, de rest van de dag honger hebben en veel te dik worden. De oplossing is dan om afgemete porties voer aan te bieden over minimaal vijf eetmomenten over de dag. Wanneer je niet heel de dag thuis bent kan je gebruikmaken van een voerautomaat. Die kan je instellen op tijd, hoeveelheid en aantal porties per dag. Of je kat nu onbeperkt toegang heeft tot eten of je kleine porties aanbiedt, houd altijd de maximale dag hoeveelheid voer aan die op de verpakking staat aangegeven voor het gewicht van jouw kat. Zo voorkom je overgewicht en de daarmee gepaard gaande gezondheidsproblemen.

Katten vinden het niet prettig om direct naast elkaar te eten. Geef dus elke kat een eigen voerplek. Het eetmoment blijft dan een rustmoment en niet een moment waar je het eten moet verdedigen omdat er kapers op de kust zijn. Plaats het eten ook niet naast de kattenbak.

DRINKEN:

Een normale gezonde kat moet dagelijks tussen de 40 tot 60 ml water per kilo lichaamsgewicht drinken. Uit zichzelf drinken katten niet veel water en moeten ze soms aangemoedigd worden om vocht tot zich te nemen. Dit is belangrijk om blaas- en nierproblemen te voorkomen. Eet de kat natvoer dan krijgt hij op deze manier ook vocht binnen. Wanneer de kat alleen maar droge brokken eet dan is het extra belangrijk dat de kat vers water krijgt aangeboden. Zet op meerder plaatsen in huis waterbakjes neer zodat hij eraan herinnerd wordt te drinken. Sommige katten houden van stromend water. Als dit bij jouw kat het geval is, kun je overwegen een drinkfontein aan te schaffen.

In de natuur zal de kat nooit drinken op de plek waar hij eet. Instinctief wil hij zijn waterbron niet vervuilen met zijn voedsel. Een bakje met dus links brokjes en rechts water is voor de kat heel onnatuurlijk. Plaats daarom het eten en drinken nooit naast elkaar maar houd minimaal 2 meter afstand tussen de bakjes. Plaats een drinkbakje ook altijd een stuk van de muur af. De kat wil tijdens het drinken graag overzicht houden over zijn omgeving. Hij vindt het daarom prettig de mogelijkheid te hebben om tussen de muur en het waterbakje te gaan staan tijdens het drinken.

De kat kan ook kieskeurig zijn in het materiaal en de vorm van het waterbakje. Hij heeft hele gevoelige snorharen en daarom is het voor hem niet prettig om uit hoge en smalle waterbakjes te eten en drinken. Hierbij tikt hij steeds met zijn gevoelige snorharen tegen de rand van het bakje. Kies daarom voor brede en lage bakjes. Koop liever voer- en drinkbakjes van keramiek, glas of RVS en niet van kunststof. Plastic houdt geurtjes vast en dat is voor een kat met een gevoelige neus niet prettig. Er zijn ook katten die acne krijgen door het eten uit plastic bakjes. Ze krijgen dan pukkeltjes of zwarte korstjes op hun kin. Het is uitproberen waar de voorkeur van jouw kat naar uitgaat.

KATTENBAKKEN

Hierbij geldt ook het aantal katten +1. 1 kat = 2 bakken, 2 katten = 3 bakken. Verspreid de kattenbakken over het huis zodat katten elkaar nooit de toegang kunnen weigeren naar de bak. Dit kan al subtiel doordat de ene kat op de drempel van de kamer gaat liggen. Geef daarom meerdere opties. Wanneer de kat op de bak gaat zitten voelt hij zich kwetsbaar, hij kan geen kant op bij een aanval. Plaats daarom de kattenbak op een rustige plek. Haal het klepje er uit zodat hij zijn omgeving in de gaten kan houden en gevaar kan overzien. Plaats de kattenbak niet naast de eet- en drinkplek. Jij wil toch ook niet je eten geserveerd krijgen op het toilet?

Vraag het gastgezin welke kattenbakvulling de kat gewend is. In het begin is het raadzaam om dezelfde kattenbakvulling te gebruiken om zo niet te veel tegelijk te veranderen en onzindelijkheid te voorkomen. Als de kat eenmaal gewend is kan je eventueel langzaam overstappen op een ander merk of soort. Dit doe je door steeds wat van de nieuwe kattenbakvulling te mengen met de oude. Steeds een beetje meer als dit goed gaat. Het beetje bij beetje mengen met de eigen kattenbakvulling zorgt voor een goede gewenning en acceptatie.

De aanschaf van kattenbakvulling is vaak een persoonlijke keuze. Er zijn heel veel verschillende varianten zoals kattenbakgrit (fijn of grof, klontvormend of niet), houtkorrels, papierkorrels, maïskorrels, silicakristallen, zand enz. De voorkeur van de mens gaat vaak uit naar een kattenbakvulling die geuren maskeert en niet teveel rommel geeft. De kat stelt vaak hele andere eisen aan de kattenbakvulling. Hij wil er goed in kunnen graven en kattengrit met een geurtje vindt hij stinken.

De kat is een schoon dier en er ontstaan nog wel eens onzindelijkheid problemen rondom het kattenbak gebruik. Elke kat heeft daarnaast nog eens zijn persoonlijke voorkeuren dus kijk goed wat

jouw kat prettig vindt. Zoals een open of dichte bak, fijn of grof grit, wil veel of weinig graven, plast omhoog of omlaag (lees: plast over de achterrand dus een hoge kattenbak is gewenst) enz.

De meest voorkomende problemen met de kattenbak zijn de volgende:

- De kattenbak staat niet op de **juiste plek**. Een drukke of lawaaierige plek, bijvoorbeeld naast de wasmachine, is geen goed idee. Ook een bak naast de eet- of drinkplek wordt niet gewaardeerd.
- Er zijn **te weinig** kattenbakken. Bij een ideale situatie gaan we uit van het aantal katten +1. Zeker bij een meerkats huishouden is het belangrijk dat de kat keuze heeft. Veel katten plassen liever op de ene bak en poepen op de andere bak. Of de ene kat wil niet zijn behoefte doen waar net zijn broer of zus dat ook al heeft gedaan.
- De kattenbak is **te klein**. De kat voelt zich hierdoor opgesloten en niet veilig. De kattenbak moet voldoende ruimte bieden aan de kat om zich te kunnen bewegen. De ideale lengte van een kattenbak is 1,5 keer de lengte van je kat. Kies dus liever voor de XXL versie.
- De kat houdt niet van een **gesloten bak**. Verwijder het klepje aan de voorkant of haal de hele bovenkap van de kattenbak.
- De kattenbak is **niet schoon**. Schep de kattenbak minimaal 2 keer per dag uit. Wanneer je klontvormend grit gebruikt kan je de plasjes er makkelijk uitscheppen en blijft de rest van het grit schoon. Maak ook geregeld heel de bak schoon met groene zeep en vul de kattenbak met nieuwe vulling.
- De kattenbakvulling is **te pijnlijk** aan de gevoelige pootjes. Vooral grove houtkorrels of grove stenen worden om deze reden vaak afgekeurd. De kat is van oorsprong een woestindier en verkiest fijn zand om zijn behoefte in te doen om het daarna te begraven.
- De kattenbakvulling heeft **een geurtje**. Hoewel wij mensen kattenbakvulling met de geur van babypoeder of lavendel misschien wel kunnen waarderen, kan de kat dat niet. Hij heeft een veel beter reukvermogen dan ons. De kunstmatige geur kan daarom veel te intens zijn voor zijn gevoelige neus.
- Een **plastic zak** onder in de bak lijkt handig maar belemmert de kat om goed te kunnen graven.

De kattenbakken of plasjes naast de bak kan je het beste schoonmaken met vloeibare groene zeep of Biotex. Deze milde reinigingsmiddelen breken het urinezuur af en neutraliseren de geur. Gebruik géén agressieven middelen als Chloor of Dethol want dat is schadelijk voor de kat. Ook geparfumeerder allesreiniger zal de kat aanzetten tot het markeren van de schoonmaakplek.

KRAB MOGELIJKHEDEN

Het krabben aan voorwerpen is een natuurlijke behoefte van de kat en heeft verschillende functies.

- Om zijn nagels scherp te houden. In het algemeen is het daarom niet nodig bij een gezonde kat zijn nagels te knippen. Wanneer je de nagels wel knipt, scherpt de kat die direct weer en zal hij juist meer gaan krabben. Alleen de oudere of zieke kat heeft soms wat hulp nodig om zijn nagels korter te maken omdat hij zich bijvoorbeeld niet goed meer uit kan rekken of de nagels broos worden.
- Om zijn omgeving te markeren. Door te krabben communiceert hij met andere katten, dit is mijn huis. Daarnaast geeft de kat ook zo zijn eigen geur af door krabben en wrijven tegen objecten zodat zijn omgeving vertrouwd ruikt.
- Om even de spieren lekker te rekken en strekken. Na het slapen of op momenten dat hij stress ervaart, raakt hij zo de spanning kwijt.
- Wanneer de kat zich verveelt zal hij gaan krabben.

Een stevige hoge krabpaal (vanaf 160 cm) mag niet ontbreken in de basisuitrusting voor de kat. Een goede krabpaal draagt bij aan het behoud van je bank en gordijnen. Let er bij de aanschaf op dat de

paal in meerder behoeftes van de kat kan voorzien. Zoals een aanwezig schuilhokje of holletje om zich te kunnen verstoppen, een zacht rustplekje om lekker te slapen, een hoge uitkijkplek om de omgeving veilig te kunnen overzien en krab mogelijkheden om nagels te scherpen zoals sisal palen. Naast hoog moet de krabpaal ook stevig zijn. Sisalpalen van 7 cm doorsnee zijn geschikt voor kittens maar bij een sprong van een volwassen kat kan deze zomaar omvallen of breken. Sisalpalen vanaf 9 cm of liever nog dikker zijn veel steviger en gaan dus langer mee. Daarnaast is een krabton ook een kleiner multifunctioneel kattenmeubel wat vaak goed wordt gebruikt.

Hoge krabpaal

Krabton

Verticale krabpaal met sisal

Kartonnen krabplank

Wat je nog meer moet weten over krab mogelijkheden:

- **Verticaal en horizontaal krabben.** Er zijn katten die voornamelijk horizontaal willen krabben zoals aan een kartonnen doos of kokosmat. Daarnaast zijn er katten die een voorkeur hebben voor verticaal krabben zoals een klimpaal, boomstronk, muur. Zoek dus even uit welke voorkeur jouw kat heeft.
- **Materiaal** om aan te krabben: Ook voor het materiaal kan de kat een bepaalde voorkeur hebben. Denk hierbij aan sisal, tapijt, karton, kaal hout. Biedt verschillende mogelijkheden aan.
- **De plek** van de krabgelegenheid: Een krabpaal in een hoekje verstopt zal minder worden gebruikt. Een krabpaal staat bij voorkeur waar de kat vaak komt. Zet de krabpaal in de looproute, en bij doorgangen waar hij zijn geur kan afgeven door te krabben. Ook bij zijn slaapplek is een goede plek zodat hij zich kan uitrekken aan de paal als hij wakker wordt. Een plek bij het raam biedt hem de mogelijkheid om naar buiten te kijken, te zonnen en vogels te spotten.
- **Aantrekkelijk maken** van de krabpaal doe je door erbij te spelen. Moedig de kat aan door er een verenstok of ander speeltje langs te halen of achter te verstoppen. Zo leert hij spelenderwijs gebruik te maken van de krabplek. Werkt dit niet, spray de paal dan eens in met Valeriaan of Catnip. Deze geur vinden veel katten erg aantrekkelijk.
- Zorg dat de krabpalen en plankjes **groot genoeg** zijn. Een kat wil zich graag helemaal kunnen uitrekken. Zorg er daarom voor dat de krabgelegenheid zo groot is of zo hoog wordt opgehangen dat zijn nagels niet hoger komen dan de bovenkant van de paal of plank.

BENODIGDHEDEN LIJST

- ☐ Reisman
- ☐ Eten en drink bakjes
- ☐ Kattenbak en poepschepje
- ☐ Krabpalen/Krabton/Krabkarton
- ☐ Zachte warme rustplekjes: mand, kleed, radiatormand
- ☐ Speelgoed klein: muisjes, veertjes, touwtjes, balletjes
- ☐ Speelgoed groot: speeltunnel, ballenbaan, kartonnen doos
- ☐ Voer: brokken, natvoer en snoepjes/liquide snacks
- ☐ Verzorging: borstel, vlooienkam, tekentang, ontwormings- en ontvloeimiddel

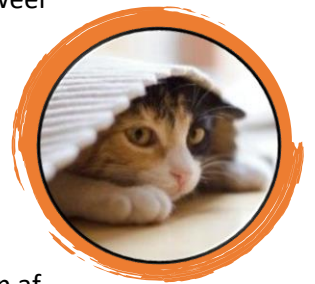

DE GROTE DAG

OPHALEN EN THUISKOMST

Schaf van te voren een stevige en veilige reismand aan voor elke kat apart. Vraag aan het gastgezin of ze een geurdoekje of knuffel hebben met de eigen vertrouwde geur van de kat. Dat zal steun bieden tijdens de reis en in de eerste dagen. Plaats een puppymat of dikke handdoek onder in het mandje voor het geval er onderweg van de zenuwen een plasje wordt gedaan. Plaats bij thuiskomst de reismand in de apart ingerichte kamer, wacht enkele minuten met het deurtje open doen zodat de kat de kamer en geur in zich op kan nemen. Doe het deurtje open en laat de kat zelf de mand uitkomen. Wil hij niet uit de mand komen, laat hem dan zitten. Zet de kat ook niet verplicht op de kattenbak. Die vindt hij vanzelf wel bij zijn eerste ontdekkingsstocht.

Geef de kat de tijd om op zijn eigen tempo de kamer te verkennen. Elke kat reageert weer anders in een nieuwe omgeving. Sommige katten bevriezen en blijven in de reismand zitten, anderen vluchten naar een veilige plek en verstoppen zich en er zijn ook hele dappere katten die direct al durven rond te lopen. Laat de reismand nog even open in de kamer staan zodat de kat daar naar terug kan keren als hij wil. Ga de eerste dag niet heel de tijd naast de nieuwkomer zitten. Kijk naar zijn gedrag. Als de kat schuw en onzeker is dan zal hij meer op zijn gemak zijn als je de kamer verlaat of stil op een stoel een boek gaat lezen. Dat geeft hem de ruimte om op ontdekking te gaan. Ze doen dat vaak bij voorkeur 's nachts wanneer jij slaapt. Ook (sociale) kittens hebben af en toe de ruimte nodig om alleen te zijn en in hun slaap alle nieuwe indrukken te verwerken.

DE 1^E DAG

De eerste dag kan voor de kat heel spannend en stressvol zijn zonder zijn vertrouwde omgeving en eventuele nestgenootjes. Vooral bij sociale katten kan de nieuwsgierigheid het al snel winnen van de angst. Maar er zijn ook katten die even een terugval krijgen in hun sociale gedrag. Ze kunnen op slot gaan en “bevriezen”. Ze willen de eerste dag niet eten of naar de kattenbak. Let op wanneer de kat 24 uur niet eet. Dat is niet goed, dan kunnen ze misselijk worden. Het plassen en poepen op de bak kan ook even op zich laten wachten. Na één dag moet dit op gang komen. Door te veel stress kan de kat last krijgen van diarree of braken. Neem zeker even contact met ons of het gastgezin op wanneer de kat na 24 uur nog steeds niet heeft willen eten, niet op de kattenbak is geweest of ziek is geworden.

Wanneer de kat verstopt zit op een veilige plek durft hij waarschijnlijk niet tevoorschijn te komen. Zet in dat geval het eten, drinken en de kattenbak in de buurt van zijn verstopplek. Dan hoeft hij zich nog niet door heel de kamer te bewegen. Als het rustig is zal hij dan eerder geneigd zijn om te gaan kijken wat er is neergezet.

Alhoewel je misschien erg graag je nieuwe huisgenoot aan iedereen wil laten zien, is het niet verstandig om nu al visite langs te laten komen. Bouw eerst zelf een band op met je kat voordat je andere mensen laat kennismaken. Wanneer de kat volkomen op zijn gemak is in zijn nieuwe huis kan je hem met steeds meer mensen laten kennismaken. Bouw dit voorzichtig op.

Hoe snel een kat gaat wennen aan zijn nieuwe huis en huisgenootjes hangt af van zijn achtergrond en karakter. Neem de tijd om dit proces zo goed mogelijk te begeleiden. Laat altijd de kat het tempo bepalen en forceer niets. Kijk naar zijn lichaamstaal.

WENNEN

WENNEN AAN HUIS

De introductie van een nieuwe kat in je huis heeft wat tijd en aandacht nodig. Om dit goed te kunnen begeleiden is het handig als de eerste dagen iemand thuis is. Door de kat goed te observeren kan je zien of het dier goed eet, drinkt, geen diarree krijgt of ziek wordt. Hiervoor is het misschien nodig om wat vrije dagen op te nemen of de aanwezigheid in huis af te stemmen met andere gezinsleden. Besluit je toch te werken overdag, zorg er dan voor dat je 's avonds geen druk sociaal leven hebt. Maak tijd vrij om een band op te bouwen met de kat. Sommige katten wennen heel snel en laten zich door spel of wat lekkers verleiden om tevoorschijn te komen. Andere katten hebben dagen/weken nodig om te wennen en durven meer als die enge mensen niet op hun lip zitten. Vooral 's nachts komt de kat dan tevoorschijn om rustig alleen te eten, drinken en de boel te verkennen. Zeker de eerste periode is het belangrijk om stressvolle geluiden zoals boren, stofzuigen, grasmaaien, harde muziek te vermijden.

Zoals eerder beschreven laat je de kat als eerste wennen in de aparte afgesloten kamer. De kat direct loslaten in heel het huis geeft veel stress. Daarom is het beter om de kat steeds kamer voor kamer te laten wennen aan het huis. Hierbij bepaalt de kat het tempo. Eet en drinkt hij goed, gaat hij op de kattenbak, is hij ontspannen? Dan kan de deur even worden opengezet naar de gang of de kamer er naast. Als je al een kat hebt, dan laat je die er nog niet bij en plaats je die even in een andere afgesloten kamer. Zie hiervoor het hoofdstuk "wennen aan andere katten".

WENNEN AAN KINDEREN

Kinderen kunnen de beste maatjes worden met de kat, mits ze hem met respect behandelen en op de juiste manier benaderen. Maak kinderen er vanaf het eerste begin van bewust dat de kat geen speelgoed is. Geef zelf het goede voorbeeld. Geef de kat hoge plekken waar hij zich kan afzonderen van kinderen als het hem even te veel wordt. Leer de kinderen dat ze de kat met rust laten als hij het hogerop zoekt. Door de kinderen te betrekken bij de verzorging en het samen spelen met de kat bouwen ze een band op. Laat kinderen ook eten of snoepjes geven, zo krijgt de kat een positieve associatie met ze.

Het is belangrijk dat de kinderen ook leren de lichaamstaal van de kat te herkennen. Zo zien ze wat een kat fijn en niet fijn vindt. Benoem de volgende signalen van spanning of angst naar de kinderen als je dit ziet: grote pupillen, oren plat, snorharen naar achteren, lichaam ineengedoken, staart zwiepen of om het lichaam gevouwen, bek aflikken, haren die omhoog staan, grommen, slaan. Allemaal tekenen om de kat even met rust te laten. Een rustige benadering is essentieel om het vertrouwen van het dier te winnen.

Het gedrag en de bewegingen van een jong enthousiast kind kunnen voor de kat soms wat onvoorspelbaar overkomen. Je kunt de kat en het kind voorzichtig aan elkaar laten wennen door met het volgende rekening te houden:

- Laat het initiatief om contact te maken uitgaan van de kat. Loop de kat niet steeds achterna.
- Zorg dat de kat niet zomaar wordt opgepakt. Het veiligst voelt hij zich met vier poten op de grond.

- Begeleid kinderen bij het aaien en knuffelen van de kat. Veilige plekken om te beginnen zijn de kop en kin. De buik is over het algemeen verboden gebied.
- Voorkom dat kinderen rond rennen en gillen in de buurt van de kat. Het gehoor van katten is vele malen beter dan de mens.
- Laat de kat aan geuren wennen. Laat daarom de kat eerst aan je hand ruiken voordat je verder contact maakt. Dit biedt voorspelbaarheid.
- Laat de kat tijdens het eten, slapen en in zijn verstoppiekjes met rust.

WENNEN AAN ANDERE KATTEN

Plaats de kat nooit direct bij een andere kat maar kies voor een rustige introductie, stap voor stap. Katten het onderling laten uitvechten met elkaar is namelijk het slechtste advies dat je kan krijgen. Als de eerste kennismaking negatief verloopt is het namelijk heel moeilijk daarna een harmonieuze band op te bouwen. Neem dus ruim de tijd voor een rustige introductie. De katten bepalen hierbij het tempo. De eerste stap kan pas worden gezet als de nieuwe kat zich op zijn gemak voelt in de aparte kamer. Dat wil zeggen dat de kat goed eet, drinkt, slaapt en je de kat goed kan benaderen.

Stap 1: Geur uitwisselen

Katten herkennen elkaar voornamelijk aan de geur. De eerste stap is dat je de geuren van de katten gaat verzamelen en met elkaar gaat uitwisselen. Dit doe je door met aparte doekjes (sok of washand) de nieuwkomer en de al aanwezige kat te aaien langs de wangen, flanken en staartbasis. Leg het doekje met de geur van de nieuwkomer in de ruimte bij de al aanwezige kat. Wrijf hem er niet mee in. Beloon deze als hij in de buurt van het doekje komt met snoepjes, een knuffel of spel. Begint de kat te grommen of blazen bij het ruiken van het doekje, dan zal de introductie meer tijd nodig hebben. Biedt andersom het doekje van de aanwezige kat aan bij de nieuwkomer en doe hetzelfde. Wanneer de katten het doekje van de ander negeren of er tegen aan wrijven kan er naar de volgende stap worden gegaan.

Stap 2: Huis verkennen

De volgende stap is dat je de nieuwe kat het huis of etage vanuit zijn aparte kamer laat verkennen. Sluit hierbij de al aanwezige kat even op in een andere kamer. Je zet dan de kamerdeur van de nieuweling open zodat hij in zijn eigen tempo de andere ruimtes kan verkennen. Daarna gaat hij weer terug naar zijn aparte kamer. Het is nu de beurt aan de al aanwezige kat om de geur op te snuiven waar de nieuweling is geweest. Doe dit net zo vaak totdat de katten niet meer gestrest reageren op elkaars geur. Het kan enkele dagen tot een week duren voordat ze met elkaars geur op hun gemak zijn.

Stap 3: Katten kennis laten maken op afstand

De katten mogen elkaar nu ook op veilige afstand gaan zien waarbij het risico op een aanval moet worden voorkomen. Dit kan door het gebruik van een hordeur of een glazen deur bijvoorbeeld zoals tussen de woonkamer en de gang. Wanneer de kat geen angst of agressie vertoont beloon je hem door een snoepje of aai. Doorbreek het zicht steeds weer even en laat de kennismaking op afstand niet te lang duren. Herhaal deze stap steeds opnieuw en ga de afstand tot de deur steeds meer verkleinen als het goed gaat.

Stap 4: De eerste ontmoeting

Heb je geen hordeur of glazen deur dan ga je direct over tot een voorzichtige ontmoeting door de deur op een kier te zetten. Houd daarbij een ruime afstand tussen de katten zodat ze elkaar net kunnen zien. Ook hierbij is belonen belangrijk. Je gaat als het goed gaat bij elke ontmoeting de afstand tot de kier van de deur verkleinen. Net zo lang tot de deur verder open gaat en je de katten in dezelfde ruimte kan laten. Plaats jezelf in het begin tussen de katten zodat je makkelijker kan ingrijpen.

Laat de eerste ontmoeting niet te lang duren, een paar minuten. Hoe langer ze bij elkaar zijn hoe groter de kans dat de spanning zich opbouwt. Leid beide katten bij een eerste ontmoeting zoveel mogelijk af door ze iets lekkers of een knuffel te geven. In een later stadium kan je ook spel inzetten als afleiding, maar dat is bij de eerste ontmoeting nog wat te druk. Het wordt afgeraden om de katten naast elkaar te voeren. Het eetmoment moet een rustmoment zijn en mag niet gekoppeld worden aan stress. Laat daarom altijd de katten apart van elkaar eten en gebruik alleen snoepjes als beloning.

Let er bij kittens op dat ze in hun enthousiasme niet naar de aanwezige kat toe rennen om te spelen. Een volwassen kat wil over het algemeen eerst rustig kijken, ruiken en zelf bepalen of hij toenadering wil. Het kan helpen om voor de ontmoeting dan eerst te spelen met het kitten zodat hij al een beetje moe is en minder energiek. Dat geldt ook voor een erg nieuwsgierige volwassen nieuweling.

Stap 5: Langzaam opbouwen

Als de vorige stappen goed gaan kan je de katten steeds iets langer bij elkaar laten. Blijf er in het begin altijd bij zodat je het proces zo goed mogelijk kan begeleiden. Zorg dat je een kussen of handdoek bij de hand hebt om tussen de katten te plaatsen als het nodig is.

Herken stress signalen tijdens de wenperiode:

- **Grommen:** Grommen is een slecht teken, het geeft aan dat de stress groot is. Haal de katten zo snel mogelijk uit elkaar en probeer het de volgende keer met een wat grotere afstand ertussen.
- **Blazen:** Als de aanwezige kat blaast naar de nieuweling, hoeft dat nog geen drama te zijn. Blazen is een manier om te laten weten dat je het als kat spannend vindt of dat je wil dat de ander op afstand blijft. Duikt een van de katten helemaal in elkaar en lijkt het blazen vanuit zijn tenen te komen, dan is er veel stress en angst. Neem in zo'n situatie vooral ruim de tijd voor de introductie.
- **Staren:** Staren is altijd een aanloop naar agressie. Wees daar alert op en leid de katten af met een speeltje. Als dat niet meer lukt omdat ze al te gespannen zijn, kun je ze beter uit elkaar halen en tot rust laten komen. Waarschijnlijk ben je dan te snel gegaan, doe liever een stapje terug.

OPVOEDEN VAN DE KAT

De moederpoes begint al met het opvoeden van haar kittens. Ze leert haar kleintjes hoe ze zichzelf moeten verzorgen en zorgt voor de eerste socialisatie. Daarnaast leren nestgenootjes ook veel van elkaar. Door met elkaar te stoeien leert het kitten waar de grenzen liggen betreft ruw spelen en bijten. Ga je te ver dan krijg je immers een tik of wil je broer of zus niet meer met je spelen.

Of je nu een kitten of een volwassen kat adopteert, het is heel belangrijk om met de opvoeding te beginnen vanaf de eerste dag dat het dier bij je is. Anders bestaat de kans dat je huistijger ongewenst gedrag aanleert. Je kat nieuwe dingen aanleren doe je met veel liefde, geduld en door consequent te zijn. Dat maakt je huis tot een veilige omgeving voor je kat.

Houd bij de opvoeding rekening met de natuurlijke behoeftes van de kat zoals jagen, krabben, markeren, voorspelbaarheid, controle, overzicht. Als jij je kat steeds verbiedt om op de tafel, kast en aanrecht te zitten, ga je voorbij aan zijn natuurlijke behoefte om hoog te willen zitten en overzicht te houden. Je kunt alternatieven aanbieden zoals een hoge krabpaal of een lekker plekje in de vensterbank. Toch wil de kat graag keuzevrijheid hebben en meer opties.

Vaak wordt er alleen gereageerd op ongewenst gedrag als bijvoorbeeld de kat aan de bank krabt. Als de kat netjes aan de krabpaal krabt wordt dat als vanzelfsprekend gezien. Negatief gedrag wordt hierdoor beloond met aandacht (boos worden is ook aandacht) en positief gedrag wordt genegeerd. Het is daarom belangrijk positieve bekrachtiging te geven bij correct gedrag door dit keer op keer direct te belonen. Een beloning kan bestaan uit een kattensnack, een aai, lieve woorden of spel. Bij ongewenst gedrag negeer je het gedrag, probeer je het gedrag om te buigen door een alternatief te bieden, voor zijn, afleiden, de situatie onaantrekkelijk maken of de kat uit de situatie halen zonder hem aandacht te geven (even in een andere ruimte plaatsen).

Het krabben is een natuurlijke behoefte van de kat, wat je niet kan afleren. Bij het krabben aan de bank kan je met een veren stok de kat wel naar een krabpaal leiden. De bank kan je onaantrekkelijk maken door in te sprayen met een bepaalde geur (Keep off) of te bedekken met een glad materiaal zoals plastic. Merk je dat de kat altijd begint te krabben aan de bank als jij net jouw favoriete serie wil gaan kijken, wees de situatie dan voor. De kat wil misschien om die tijd jouw aandacht en zijn energie even kwijt. Voor dat je tv gaat kijken is het daarom beter eerst even een speelsessie met je kat in te lassen. Neem de tijd om jouw kat goed te leren kennen zodat je gedrag vooraf kan bijsturen.

Geduld hebben is belangrijk bij de opvoeding. Soms duurt het lang voordat de kat begrijpt wat zijn mens van hem verwacht. Geef je kat daarom de tijd die hij nodig heeft om te leren. Wees ook consequent. Stem met alle gezinsleden af wat wel en niet mag in huis en handel allemaal hetzelfde. Een kat is slim en zal zijn charmes inzetten om zijn doel te bereiken. Als je niet wil dat je kat bijvoorbeeld op bed slaapt, laat dit dan nooit toe. De kat snap niet dat het in het weekend wel mag en door de week niet.

Pas nooit geweld toe als straf tijdens het opvoeden zoals in het nekvel pakken, zijn neus door een plasje urine halen, je kat nat spuiten met een plantenspuit, luid schelden en bedreigend gedrag. Het fysiek en verbaal straffen zal de band met jouw kat ernstig schaden. De kat kan bang worden, onzeker of zelfs agressief. Kies alsjeblieft voor een positieve en diervriendelijke benadering. Kom je er zelf niet uit met probleemgedrag, roep dan de hulp in van de dierenarts en een kattengedragdeskundige.

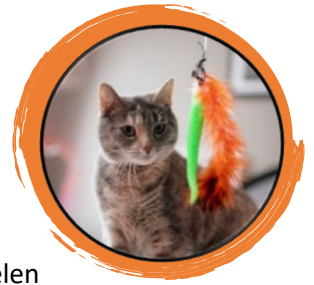
Het opvoeden kan je ook toepassen bij de dagelijkse verzorging. Laat je kat wennen aan borstelen en kammen van de vacht, in de bek kijken, nagels controleren, oren inzien, oogjes schoonmaken. Daarnaast is het ook handig om de reismand aan te leren. In veel huishoudens wordt alleen de reismand van zolder gehaald als de kat naar de dierenarts moet. De kat weet dan al hoe laat het is en schiet in de stress. Om dit te voorkomen kan je de reismand permanent ergens neerzetten in huis met een lekker zacht dekentje. De kat ziet die dan als een extra mand om in te slapen. Geef af en toe een snoepje in de mand zodat de kat een positieve associatie met de reismand krijgt. Gaat dit goed, doe dan het deurtje kort dicht zonder een bezoek aan de dierenarts. Grote kans dat de kat bij een volgend dierenartsbezoek voor een snoepje als zelf de reismand in gaat.

SPELEN MET DE KAT

Spelen is belangrijk voor het welzijn van de kat. Door met je kat te spelen bouw je een band op, ga je verveling tegen, zorg je voor beweging, kan hij zijn energie kwijt en geeft je de mogelijkheid zijn jachtgedrag te uiten. Het is daarom belangrijk dat je dagelijks een paar korte speelmomenten hebt met je kat van zo'n 5 tot 15 minuten per keer. Pas het spel aan op de leeftijd en het energieniveau van jouw kat. Een kitten wil vaker spelen dan een senior kat met artrose.

TIPS VOOR HET SPELEN MET DE KAT

- **Boots een prooi na:** Speel bij voorkeur met hengels, touwtjes of kleine voorwerpen die je van de kat af laat bewegen. Laat ze ergens onder of achter verdwijnen. Zo boots je een echte prooi na. In de natuur loopt een muis ook niet naar de kat toe maar van hem af en verstopt zich in een holletje.
- **Houd het speelgoed op afstand:** Katten houden er niet van als speeltjes in hun snoet worden geduwd. Bovendien zien ze tot een afstand van zo'n 30 tot 50 cm niet scherp. Ze zullen van heel dichtbij hun snorharen inzetten om speeltjes te voelen en met hun poot proberen het op afstand te houden.
- **Laat de kat de prooi vangen:** Het doel van het jagen (spelen) is het uiteindelijk vangen van een prooi. Geef de kat daarom de kans om zijn prooi (o.a. een speelgoedmuisje of verenhengel) ook werkelijk te vangen, anders zal hij snel zijn interesse in het spel verliezen. Om die reden zijn laserlampjes en spelletjes op de tablet minder geschikt omdat ze de prooi niet kunnen pakken. Blijf je kat zoeken naar het laserlampje als je bent gestopt met spelen, gebruik het dan niet of eindig het spel met het lampje te laten schijnen op een prooi die hij wel kan vangen.
- **Bouw het spel af:** Stop niet als de kat nog druk aan het rennen en spelen is. Je zult hem dan gefrustreerd achter laten. Bouw het spel rustig af.
- **Speel niet met handen en voeten:** Laat niet toe dat de kat speelt met handen en voeten. Zeker kittens hebben de neiging om alles wat beweegt als speelgoed te zien. Hoe schattig misschien als ze klein zijn maar als ze groter worden is het niet leuk meer als er 5 kilo kat in je hand, teen of broekspijp hangt. Dit alles kan leiden tot verwondingen en agressieproblemen. Gebruik daarom lange hengels en verenstokken om zo afstand te creëren tussen je handen en het speelgoed.
- **Niet te veel speeltjes:** Laat niet te veel speeltjes door het hele huis liggen. Als speeltjes overal liggen en niet bewegen, worden ze gezien als dode prooien die niet meer interessant zijn. Ruim dagelijks de speeltjes op in een speelgoeddoos en vervang ze de volgende dag voor nieuwe. Zo blijft het interessant.
- **Wissel af:** Een kat is een jager, hij wil rennen en springen maar ook steeds nieuwe uitdagingen. Zorg dus regelmatig voor andere prikkels. Geef andere vormen van vermaak in de omgeving zoals naar buiten kunnen kijken, nieuwe geuren ontdekken (bladeren van buiten, Catnip plantjes, Valeriaan kruid), frisse buitenlucht opsnuiven. Wat betreft speelmaterialen kan je ook gebruikmaken van dagelijkse dingen zoals propjes papier, aluminiumfolie, touwtje, een doos enz.
- **Berg speeltjes veilig op:** Speel alleen met hengels, lintjes en touwtjes onder toezicht en berg ze daarna op zodat de kat er niet in verstrikt kan raken.

Spelen met je KAT door Dr. Mikel Delgado

SAAAA!

Speeltjes die op de grond blijven liggen, zijn "dood". Ze zijn saai. Leuke speeltjes lijken op prooi! Ze zijn meestal klein, stil en ze bewegen!

Spelen met je kat is een mooie **wisselwerking**, het is een nagespeelde jacht die katten lichamelijke beweging geeft en hun hersenen stimuleert. Pas je spel aan de behoeftes van je eigen kat aan. Is hij een generalist of een specialist?

Spel zorgt voor een band met je kat. Niet alle katten vinden aaien fijn.

Maak spelen tot een dagelijkse gewoonte, bijvoorbeeld voor het eten of bedtijd en wanneer ze hun 'gekke vijf minuten' hebben! Honden worden uitgelaten en moeten kunnen snuffelen, katten hebben **verrijking** nodig en zouden niet steeds moeten slapen.

Prooitypes
voor de GESPECIALISEERDE JAGER *

veren bijv. Da Bird 	"muis" bijv. Purrs/Flying Frenzy
"insect" bijv. Cat Dancer 	"slang" bijv. Bamboozler

voerpuzzels
Nooit dwingen, alleen keuze. Veel katten puzzelen graag. foodpuzzlesforcats.com

laserlampje
... kan frustrerend zijn omdat katten niets kunnen vangen. Gebruik het hoogstens als opwarmer, stap dan over op een echt speeltje.

NIEUW: Wissel speeltjes af om het leuk te houden!

* Uit voorzorg berg je speeltjes met touw of draad veilig op na het spelen.

Speltips

- **VERSCHILLENDE SNELHEDEN.** Probeer langzame bewegingen. Nauwelijks bewegen.
- **BEWEEG VAN JE KAT AF** of van links naar rechts.
- **VERSTOP EN BEWEEG.** stof / kleed
- Geluiden als **RITSELEN** of **KNISPEREN** zijn opwindend!
- **LAAT ZE WACHTEN.** Maak het niet te gemakkelijk, anders wordt het saai.
- **NIET TE DICHTBIJ.** Katten zien het speeltje het best vanaf zo'n 50 cm afstand.
- **MAAK ER EEN ECHTE JACHT VAN** - poten, mond en snorharen!
- **Het allerbelangrijkste: GENIET** van het spelen met je kleine jager!

Heb jij VANDAAG al met je kat gespeeld?

vertaling: Liesbeth Puts whatyourcatwants.com illustrated by Lili Chin 2021

LICHAAMSTAAL KAT

Een kat communiceert met zijn omgeving door middel van lichaamstaal. Voordat je een kat wil benaderen, moet je weten wat de kat jou vertelt. Het leren zien en begrijpen van zijn lichaamstaal is de basis voor een goede omgang met de kat. De lichaamstaal van een kat bestaat uit verschillende onderdelen. De staart, oren, ogen, vacht en snorharen zeggen veel over zijn gemoedstoestand. Daarnaast kijk je ook naar de algehele houding van het dier en de situatie waarin het gedrag wordt vertoond.

STAART

De staart is belangrijk bij het houden van evenwicht en bij de communicatie. Naast de staarthouding let je ook op de vacht van de staart. Deze wordt bij opwinding uiteengezet, waardoor er een “dikke staart” ontstaat. Bij opwinding zwaaien katten met de staart. Bij een begroeting staat de staart rechtop en bij een ontspannen begroeting beweegt de staart soepel heen en weer. Bij een kat die het interessant maar spannend vindt zal de staart strakker omhoog staan.

OREN

Een kat kan de oren onafhankelijk van elkaar bewegen en veel kanten op draaien. Hierdoor krijgt hij een goed beeld van zijn omgeving. Vooral bij het jagen in de nacht komt dit goed van pas. De oren zijn het duidelijkste af te lezen. De oren kunnen naar voren gericht zijn, opzij of zelfs plat naar achteren gedraaid. Hoe platter de oren op de kop van de kat staan, hoe angstiger het dier. Bij agressie worden de oren naar voren gericht.

OGEN

Een jager als de kat is uitgerust met een stel scherpe ogen waarmee hij zijn prooi in de schemering en nacht goed kan zien. Bij weinig licht wordt de pupil groot en bij veel licht heel klein. Een angstige kat heeft ook grote pupillen, terwijl een agressieve kat de pupil vernauwt tot een spleetje. Strak aankijken (fixeren) is dreiggedrag. Kijk de kat dus nooit strak aan, maar knipper bewust met je ogen als je hem aankijkt. Dit is minder bedreigend.

SNORHAREN

De tastharen van een kat zij te vergelijken met “voelsprieten”. De belangrijkste tastharen zitten op de bovenlip, niet voor niets snorharen genoemd. De kat heeft ook tastharen op de kin, de wangen, boven de ogen, en aan de achterkant van de voorpoten. Deze tastharen hebben als functie dat de kat een indruk krijgt van zijn omgeving, ook als hij niets ziet. De snorharen staan naar voren als de kat zelfverzekerd is en zijn naar achter getrokken als hij onzeker is.

VACHT

De vacht kan je ook informatie geven over zijn gemoedstoestand. Een kat kan bij ongenoegen en angst een “hanenkam” op de rug hebben. Je ziet het al bij kittens die plotseling schrikken van een nieuwe ervaring, zij krijgen een hoge rug met een “hanenkam en dikke staart”.

STEMGELUID

De kat kent een heel scala aan geluiden tot het roepen om eten tot aan de lokroep van een krolse poes. Toch gebruiken katten hun stemgeluid meer in de omgang met mensen dan met soortgenoten. Angstige en agressieve katten laten van zich horen door te blazen, grommen, dreigend miauwen en uiteindelijk krijsen. Het tevreden spinnen is het geluid waar mensen vaak gelukkig van worden. Toch kunnen katten ook spinnen als ze angstig zijn of pijn hebben. Een kat kan ook klappertanden of “mekkeren”. Dit zie je vaak als een kat een prooidier ziet maar er niet bij kan.

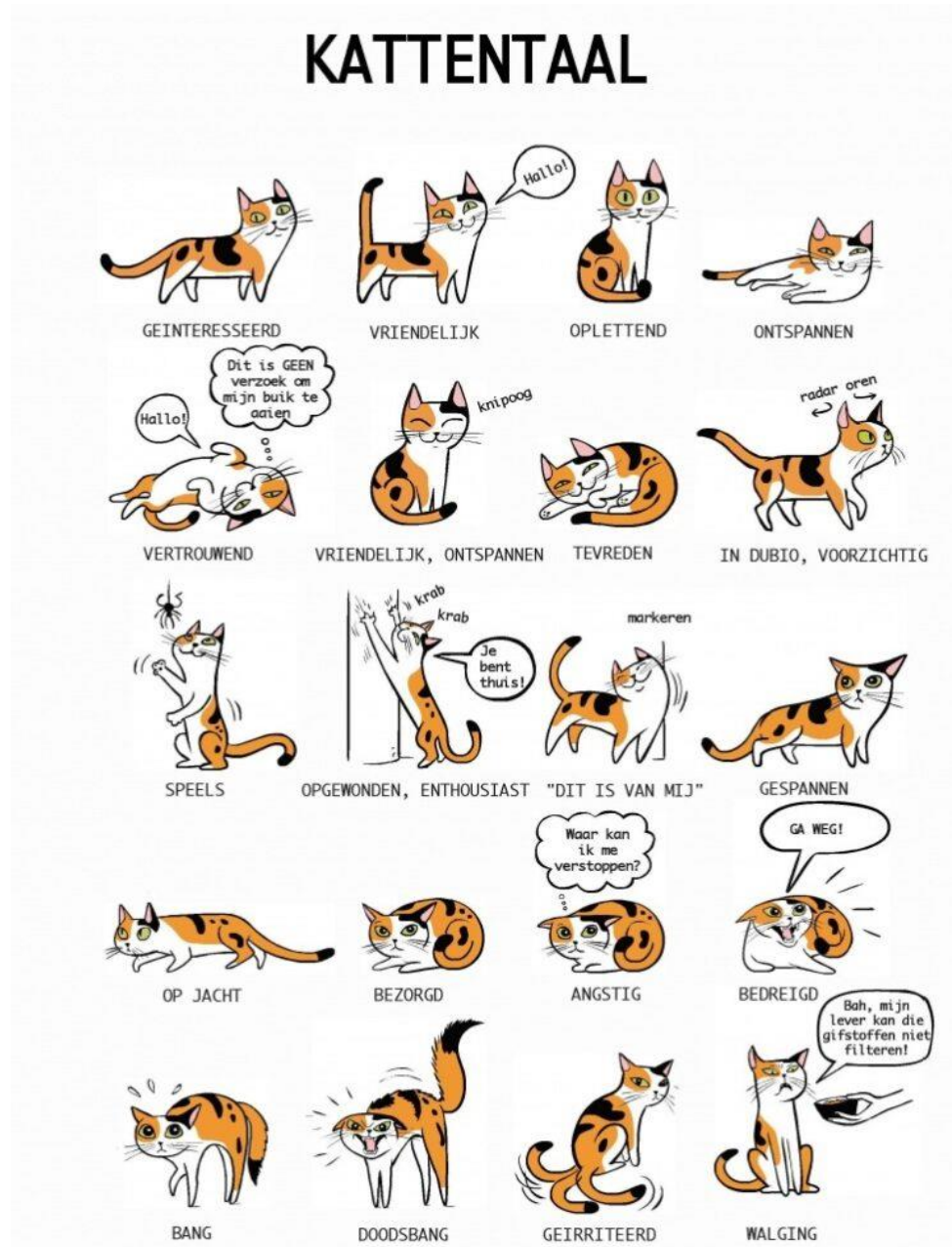

Gedrag herkennen:

- Hoe ziet een zelfverzekerde kat eruit?
Kleine pupillen, staart in een boogje, oren recht omhoog, snorharen ontspannen.
- Hoe ziet een angstige kat eruit?
Grote pupillen, oren plat, snorharen naar achteren, lage staart om lichaam gevouwen, lichaam laag bij de grond, slikken, bek aflikken, hijgen, haren los laten, weg kruipen, blazen.
- Hoe ziet een agressieve kat eruit?
Vernauwde pupillen, staart dik, vacht omhoog, oren opzij, tanden zichtbaar, fixeren, blazen, grommen, slaan, bijten.

Onderstaande afbeeldingen geven goed de lichaamstaal en gedragingen van een kat weer. Probeer ze te herkennen bij je eigen kat(ten).

GEZONDHEID

GOEDE VERZORGING

- **Vacht:** Katten zijn schone dieren en wassen dagelijks hun vacht. Ze gebruiken hierbij hun ruwe tong als kam. Toch kan het geen kwaad de kat regelmatig zelf ook te kammen naar gelang hoe dik de vacht is. Dit voorkomt dat de kat veel haar verliest en oplikt. Katten met een korte vacht verliezen in de ruiperiode ook veel haren. Het kammen is direct een mogelijkheid om de huid te controleren op korstjes of bultjes. Zeker wanneer de kat buiten komt is het raadzaam om de vacht te controleren op vlooiën en teken. Door met een vlooiënkam door de vacht te gaan kan je zien of er zwarte spikkels in de kam achter blijven. Dit duidt meestal op vlooiënpoepjes.
- **Gebitscontrole:** Voer regelmatig een gebitscontrole uit. Kijk of het tandvlees van de kat nog mooi roze is en er geen aanslag op de tanden zit. Kijk dan direct even of er wondjes op de tong zichtbaar zijn.
- **Oren:** Inspecteer ook regelmatig de oren. Zijn deze een beetje vies dan kan je dat met een tissue of wattenbolletjes schoonvegen. Ga bij teveel oorsmeer of hele vieze oren niet zelf met een oorstaafje de gehoorgang in maar raadpleeg de dierenarts.
- **Nagels:** Controleer de pootjes op wondjes en ingegroeide nagels. Bij katten die voldoende krab mogelijkheden hebben slijten de nagels vanzelf en is het niet nodig deze te knippen. Bij oudere of zieke katten slijten de nagels minder goed. Deze katten kan je helpen door het knippen van de nagels. Knip alleen de puntjes en niet in “het leven” van de nagel. Dat is het roze bloedvat wat door de nagel loopt en zal flink bloeden als je dat raakt.
- **Gewicht:** Houd het gewicht van je kat in de gaten door hem regelmatig te wegen. Hiervoor kan je een babyweegschaal gebruiken of een personenweegschaal. Ga bij de personenweegschaal eerst zelf met de kat er op staan en daarna zonder kat. Het verschil is het gewicht van de kat. Plotseling veel afvallen kan een medische oorzaak hebben. Te veel aankomen is ook niet goed en kan ziektes als o.a. diabetes veroorzaken. Dan zal het eetpatroon nog eens bekeken moeten worden. Ga bij veel afvallen of aankomen altijd naar de dierenarts.
- **Ontvlooiën en ontwormen**
Het algemene advies voor het ontwormen en ontvlooiën van katten is:
Jonge katten van 8 weken oud tot 6 maanden → elke maand ontwormen.
Volwassen katten vanaf 6 maanden → iedere 3 maanden ontwormen.
Ontvlooiën van de kat → het gehele jaar door. Afhankelijk van welk middel je kiest, is dat elke maand of om de maand. Zeker bij buitenkatten en katten met een vlooiënallergie is dit belangrijk. Overleg met de dierenarts welk vlooiënmiddel en welke frequentie voor jouw kat het beste is om te geven.
- **Vaccinatie:**
Het advies is om zowel binnen- als buitenkatten ieder jaar tegen niesziekte en één keer in de drie jaar tegen kattenziekte te laten vaccineren. Wanneer je met de kat naar het buitenland gaat moet je die ook laten inenten tegen hondsdoelheid (rabiës). Bij een bezoek aan een kattenpension is tijdig inenten ook belangrijk. Voor de vaccinaties geldt, vraag advies aan de dierenarts over het juiste vaccinatieschema voor jouw kat.
- **Castratie:**
Rond de leeftijd van 5 tot 8 maanden is een kitten geslachtsrijp en dus seksueel volwassen. Als je kat nog niet is gecastreerd dan is het belangrijk voordat je kat vruchtbaar wordt om deze te laten castreren. Het castreren van een kater (verwijderen van zaadballen) en poes (verwijderen van de eierstokken en eventueel de baarmoeder) voorkomt ongewenste nestjes en veel leed! Houd je kat binnen zolang deze nog niet is gecastreerd.

CHIPREGISTRATIE

Alle dieren die door ons worden herplaatst hebben onderhuids een chip gekregen met hierin hun eigen unieke chipcode. De code kan je terug vinden voor in het vaccinatieboekje. Na de adoptie moet je de chip registreren op jouw naam bij een databank. Zonder juiste registratie is je kat alsnog niet aan jou als baasje gekoppeld. Geef bij de registratie ook toestemming dat hulpdiensten en dierenartsen jouw gegevens mogen inzien. Er zijn meerdere databanken actief in Nederland, je kunt er zelf eentje kiezen. Een overzicht vind je op chipjedier.nl.

Wil je weten of je kat goed geregistreerd staat? Controleer dit bij de databank waar je je kat aangemeld hebt. Weet je niet meer bij welke databank je de kat had aangemeld? Vul dan het chipnummer in op www.chipnummer.nl. Hou je gegevens up-to-date. Wanneer je telefoonnummer of je adres veranderd, geef dit dan door aan de databank. Zo weet je zeker dat je te bereiken bent als je kat ergens gevonden wordt.

Stichting Amivedi helpt bij gevonden en vermiste dieren. Maak bij vermissing van je kat zo snel mogelijk een melding aan bij Amivedi. Zij helpen met zoeken en geven tips bij vermissing.

DIERENARTS

Om je kat gezond en gelukkig te houden adviseren we om minimaal één keer per jaar naar de dierenarts te gaan voor een gezondheidscheck en vaccinatie. Bij de jaarlijkse controle kunnen eventuele ziektes of lichamelijke ongemakken al vroeg worden ontdekt en behandeld. Het is ook het moment waarop je zelf vragen kan stellen en de dierenarts jou en je kat leert kennen. Kies daarom een dierenarts waar je vertrouwen in hebt en die naar je luistert. Zorg dat je weet waar je met spoedgevallen terecht kunt.

PROEFTIJD ADOPTIEPERIODE

In het adoptiecontract is overeengekomen dat de eerste drie weken gelden als “proeftijd”. In deze periode kunnen jij en de kat aan elkaar wennen. Ook geeft dit tijd om de nieuwkomer te laten kennismaken met eventuele al aanwezige huisdieren. Wanneer in deze periode er toch geen match blijkt te zijn met de gezinsleden of andere dieren geeft dit dan op tijd aan. Retourneren van de kat gaat altijd in overleg en volgens de voorwaarden die zijn opgesteld in het adoptiecontract.

Het is belangrijk om de eerste weken in contact te blijven met de stichting en/of het gastgezin. Laat weten hoe het gaat, vraag om hulp, stuur foto's en filmpjes. Op deze manier kunnen we mee kijken, denken en genieten. Het gastgezin had intensief contact met jouw kat en weet vaak de gewoontes en voorkeuren van het dier. Het gastgezin kan je eventueel advies geven. De meeste gastgezinnen vinden het heel leuk om te zien en te lezen hoe het gaat. Zij hebben immers veel tijd en liefde gestopt in de verzorging en soms ook socialisatie van jouw kat. Af en toe een update maakt het gastgezin gelukkig en het afscheid nemen makkelijker.

Neem altijd contact met ons op als de kat ziek wordt, na een dag nog niet eet of plast, de introductie met andere dieren moeizaam verloopt, er gedragsproblemen naar voren komen of als er verdere nog vragen zijn en advies gewenst!

HANDIGE WEBSITES

Stichting Dakloos Dier/kattentips: [Katten tips \(dakloosdier.nl\)](https://www.dakloosdier.nl/katten-tips)

Een katvriendelijk huis:

- Klimpaal voor katten: <https://www.petrebels.com/nl>
- Krabpalen voor grote katten: <https://rhrpets.nl/>
- Krabpalen en Klimbomen gemaakt van boomstammen: [Home \(krabpalenenklimbomen.nl\)](https://www.krabpalenenklimbomen.nl/)
- Facebook pagina: Katvriendelijk je tuin en huis inrichten

Veiligheid:

- Giftige planten: [giftige-planten-voor-katten-lijst6_1.pdf \(licg.nl\)](https://www.licg.nl/giftige-planten-voor-katten-lijst6_1.pdf)
- Catproof garden: <https://www.catproofgardens.eu/>
- Veiligheidsnetten: [ProtectaPet® kattennetten | kattenrennen | Doe-het-zelf kits](https://www.protectapet.nl/)
- Afschermen tuin: [Afschermen \(ProtectaPet®\) \(qualitycat-krabpalen.nl\)](https://www.qualitycat.nl/)
- Kattenschrikdraad: [Hoe werkt kattenschrikdraad \(koltec.nl\)](https://www.koltec.nl/)
- Kattenrennen: [Kattenren op maat | Aluminium Kattenren kopen | 30 jaar ervaring](https://www.aluminiumkattenrennen.nl/)
- Facebook pagina: Afgeschermd de tuin voor je katten en de inrichting ervan

Benodigheden:

- Online dierenwinkel: <https://www.zooplus.nl>
- Online dierenwinkel: <https://www.bitiba.nl>
- Voer en medicatie: <https://www.medpets.nl>
- Voedingsadvies katten volgens Catmoneo: [De beste kattenbrokken 2022: Hoog in eiwitten, laag in koolhydraten \(catmoneo.nl\)](https://www.catmoneo.nl/)

Kattengedrag:

- Katten Kenniscentrum Nederland: [Home - Katten Kenniscentrum Nederland](https://www.kattenkenniscentrum.nl/)
- Alles over kattengedrag: [Praktijk voor Kattengedrag - Dé betrouwbare bron voor al je vragen over kattengedrag, zoals sproeien, plassen in huis en stress bij katten.](https://www.praktijkvoor kattengedrag.nl/)
- Gediplomeerde Kattengedragstherapeuten: [Kattengedragstherapeuten – gediplomeerde kattengedragstherapeuten in de Benelux](https://www.kattengedragstherapeuten.nl/)
- Tinley kattengedragdeskundigen: [Preventieadvies voor katten - Tinley Gedragstherapie voor Dieren](https://www.tinley.nl/)
- Gediplomeerde Kattengedragstherapeuten: [Kattengedragstherapeuten - SPPD](https://www.sppd.nl/)

Gezondheid:

- LICG, deskundig advies over aanschaf en verzorgen huisdieren: [licg.nl - Katten](https://www.licg.nl/katten)
- Nederlandse Databank Gezelschapsdieren: [De NDG registreert chipnummers voor huisdieren. Voor éénmalig € 6,50 is uw huisdier geregistreerd](https://www.ndg.nl/)
- Overzicht chipdatabanken: www.chipjedier.nl
- Chipnummer zoeken in databanken: www.chipnummer.nl
- Bij vermissing kat: www.amivedi.nl
- Dierenarts producten: <https://www.dierapotheek.nl>